

gemeente
Zoetermeer

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	3.1	Afvalinzameling en -verwerking: matrassen	125.000	Nadeel	Meerjarig
2	3.1	Milieu	110.000	Nadeel	Eenmalig
3	3.1	Duurzaam en groen, onderdeel duurzaamheid	343.000	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking brede bestemmingsreserve	343.000	Nadeel	Eenmalig
4	3.2	Ecologie	60.000	Nadeel	Eenmalig
5	3.2	Dagelijks beheer en onderhoud openbare ruimte integrale bestekken	200.000	Voordeel	Eenmalig
6	3.2	Ontvangst en afvoer bagger waterschappen	200.000	Voordeel	Eenmalig
7	3.2	Aanleg huisaansluitingen en herstelwerkzaamheden leidingen en kolken	180.000	Nadeel	Eenmalig
8	3.2	Uitvoering nazorg afgesloten grondexploitaties	500.000	Nadeel	Eenmalig
		Onttrekking brede bestemmingsreserve	500.000	Voordeel	Eenmalig
9	3.2	Begraven	100.000	Voordeel	Eenmalig
10	3.2	Bomen	200.000	Nadeel	Eenmalig

11	3.2	Afvoer grond Nieuwe Driemanspolder	400.000	Nadeel	Eenmalig
			400.000	Voordeel	Eenmalig
12	3.2	Groot onderhoud Bovengronds	400.000	Nadeel	Eenmalig
		Subsidie ons Blauwe Goud en verkeersregelininstallaties	400.000	Voordeel	Eenmalig
13	3.2	Intelligente verkeersregelininstallaties	120.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			295.000	Nadeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
14	3.2	Parkeren	500.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo					
Saldo programma 3			795.000	Nadeel	

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling en -verwerking: matrassen

Voor afvalinzameling, -verwerking en overige kosten is in de begroting in totaal € 11,2 mln. opgenomen. Hiervan is € 1,6 mln. begroot voor grofvuil. Eén van de onderdelen van het grofvuil is de verwerking van matrassen. Bij TB1 is gemeld dat door de landelijke regelgeving over de verwerking van matrassen in combinatie met het opschorten van de uitvoering van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleidsplan, de verwerkingskosten met €125.000 zouden toenemen (zie ook raadsmemo 17 februari 2021, 0637673404). Nu blijkt dat de hoeveelheid matrassen, die op straat worden aangeboden bij het ophalen van het (gratis) grofvuil, hoger is dan in het voorjaar was verwacht. De prognose voor 2021 is een toename van de verwerkingskosten van € 250.000. Dit zijn € 125.000 extra kosten ten opzichte van de melding bij TB1. Deze extra en naar verwachting structurele kosten komen in de afvalstoffenheffing vanaf 2022.

2. Milieu

In de begroting is een budget van € 475.000 opgenomen voor de kosten voor de (beleids)medewerkers die zich bezig houden met duurzaamheid, luchtkwaliteit en geluidsoverlast. Deze inzet is noodzakelijk ter behandeling van extra beleids- of informatievragen van derden en vanuit de interne uitvoerende organisatieonderdelen. Daarnaast ligt er een opgave door de implementatie van de Omgevingswet (inclusief de bijbehorende herziening van de natuurwetgeving) en de daarbij benodigde inbreng voor de Omgevingsvisie, Omgevingsplan, het programma Duurzaam en Groen en het beoordelen van aanvragen van omgevingsvergunningen. Er is sprake van externe inhuur wegens vervanging voor ziekteverzuim. Daarnaast is er door de toename van het aantal vergunningen, beleidsadviezen en adviezen over wijzigingen van bestemmingsplannen meer inzet nodig. De extra kosten bedragen € 110.000.

3. Duurzaam en groen, onderdeel duurzaamheid

Op 17 februari 2020 heeft de raad het voorstel actualisatie van het programma Duurzaam en Groen vastgesteld.

Besluit 4a was: “De uitwerking van de energietransitie te organiseren door een ondersteuningsaanbod voor particuliere huiseigenaren (VvE’s en eengezinswoningen) te organiseren, op stedelijk niveau een warmtevisie op te stellen en per wijk transitieplannen te maken.”

Om deze extra taken op een basaal niveau uit te kunnen voeren zijn er naar aanleiding van het klimaatakkoord via de decembercirculaire van 2019 extra middelen (in totaal € 686.000) beschikbaar gesteld. Dit is ook in het raadsvoorstel vermeld. De specifiek beschikbaar gestelde middelen zijn in de brede bestemmingreserve gestort. De aanwending van deze middelen is vastgesteld bij de programmabegroting 2021 in 2 jaar (gelijkelijk over 2021 en 2022). In verband met de coronabeperkingen zijn de ontwikkeling van het ondersteuningsaanbod en het maken van transitieplannen per wijk vertraagd waardoor de uitvoering met ca. 1 jaar is vertraagd. Voor 2021 geeft dit een voordeel van € 343.000. Hier staat een even hoog nadeel wegens onttrekking brede bestemmingreserve tegenover.

4. Ecologie

De gemeente heeft één formatieplaats opgenomen in de programmabegroting voor een medewerker op het taakveld stadsecologie. Vanwege toenemende vraag om ondersteuning bij (intern) uitvoerende organisatieonderdelen beheer en natuur- & milieueducatie, projecten opgave vanwege de implementatie van de Omgevingswet (inclusief de bijbehorende herziening van de natuurwetgeving), de inbreng in de Omgevingsvisie en andere instrumenten die de komende jaren moeten worden opgesteld is de formatie met 1 fte uitgebreid. Hiervan is een bedrag van € 60.000 niet toerekenbaar aan projecten.

5. Dagelijks beheer en onderhoud openbare ruimte integrale bestekken

Externe partijen voeren het dagelijks onderhoud openbare ruimte uit, waarbij het gaat om het herstellen van beschadigingen van kleine omvang. Het vaste deel van de bestekken wordt gebruikt voor het integraal dagelijks onderhoud en het variabele deel is beschikbaar voor verbeteringen. Aan dit budget is ook een deel van de kwaliteitsimpuls toegevoegd. Omdat verbeteringen vaak in overleg met bewoners gebeurt en deze bijeenkomsten niet of moeilijk te organiseren waren, is dit budget niet volledig uitgegeven. Hierdoor wordt een voordeel verwacht van € 200.000 in 2021.

6. Ontvangst en afvoer bagger waterschappen

Binnen de begroting is een structureel budget opgenomen voor baggeren op basis van een langjarig gemiddelde. Voor het baggeren heeft de gemeente een overeenkomst gesloten met Hoogheemraadschap van Rijnland (HHvR). Elk jaar worden de werkzaamheden op elkaar afgestemd en uitgevoerd. Momenteel vindt afstemming plaats met HHvR over het (meerjaren) uitvoeringsprogramma. De planning van de baggerwerkzaamheden door de waterschappen vertoont in de tijd een wisselend beeld. Omdat de waterschappen de kosten daarvan bij de gemeente in rekening brengen, leidt dit tot jaarlijkse fluctuaties in de gemeentelijke uitgaven. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van € 200.000.

7. Aanleg huisaansluitingen en herstel leidingen

Voor de aanleg van huisaansluitingen is een inkomst van € 107.000 geraamd. Een deel van deze inkomsten heeft echter betrekking op investeringen/projecten en moeten daar dan ook aan worden toegerekend. Dat is abusievelijk afgelopen jaren niet gebeurd. Dat wordt in 2021 gecorrigeerd waardoor een nadeel ontstaat van € 90.000.

In 2021 is een bedrag van € 210.000 opgenomen voor de herstelwerkzaamheden aan leidingen en kolken. Door de invloed van extreme natuurlijke weersomstandigheden neemt ook de druk op de leidingen en kolken toe. Daarnaast is de leeftijd van het riool ook van invloed op de kwaliteit van het stelsel. Hierdoor wordt voor het noodzakelijk herstelwerk van de leidingen en kolken meer onderhoud verwacht dan begroot van €90.000.

8. Uitvoering nazorg afgesloten grondexploitaties

In de Brede Bestemmingsreserve zijn middelen gereserveerd voor nog uit te voeren werken die betrekking hebben op al afgesloten (delen van) grondexploitaties. Voor de uit te voeren werken is een meerjaren-onderhoudsplanning gemaakt. Elk jaar wordt deze planning bijgesteld naar aanleiding van de meldingen en inspecties, wat gedurende het jaar aan onderhoud moet worden uitgevoerd. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de overige uitvoeringsprogramma's. Door deze verschuivingen kan het voorkomen dat af wordt geweken van het begrote programma. In 2021 geeft dit voor het uitvoeringsprogramma Oosterheem een nadeel van € 350.000. Daarnaast heeft een inhaalslag van nog niet uitgevoerde werkzaamheden in Oosterheem van vorig jaar in 2021 plaatsgevonden. Dit geeft een nadeel van € 150.000. In totaal bedraagt de afwijking voor 2021 € 500.000. Tegenover het totale nadeel van € 500.000 staat een even hoog voordeel van een onttrekking uit de Brede Bestemmingsreserve.

9. Begraven

Op een totale opbrengst van € 607.000 voor de inkomsten begraven wordt een voordeel van € 100.000 verwacht. Dit komt door een aantal her-begravingen als gevolg van ruimen in 2021 en omdat er, mogelijk mede door COVID-19, meer gebeurtenissen hebben plaatsgevonden dan begroot. Het hogere aantal gebeurtenissen leidt tot extra inkomsten zoals de verkoop van grafrechten.

10. Bomen

De gemeente Zoetermeer heeft ongeveer 42.000 bomen in beheer. Het dagelijks onderhoud bestaat vooral uit controles op veiligheid en snoeibeurten. Voor het dagelijks onderhoud en o.a. inspecties van bomen is in 2021 een bedrag van € 642.000 beschikbaar gesteld. In 2021 wordt een nadeel van € 200.000 verwacht vanwege o.a. extra werkzaamheden voor het zorgdragen voor de veiligheid aan de H-structuur. Ook extra werkzaamheden als gevolg van de stormschades begin van het jaar en met name de Iepenziekte in het centrumgebied zorgen voor meer kosten dan verwacht in 2021.

11. Afvoer grond Nieuwe Driemanspolder

In de Nieuwe Driemanspolder wordt samen met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Den Haag, de provincie Zuid-Holland, de Hoogheemraadschappen van Delfland en Rijnland en de MRDH een recreatiegebied aangelegd. Onderdeel van dit recreatielandschap is de aanleg van geaccidenteerd terrein. Hiervoor is grond met 'kwaliteit natuur' nodig die op andere plekken (veelal ontwikkellocaties) juist afgevoerd moet worden. Omdat de gemeente (voor haar aandeel) voor de grond zou moeten betalen en ontwikkelaars voor deze afvoer een vergoeding moeten betalen, is hiervan een win-win-situatie gemaakt, waarbij de grond van ontwikkellocaties in Zoetermeer (mits deze grond de kwaliteit wonen c.q. landbouw en natuur heeft) toegepast kan worden in de Nieuwe Driemanspolder. De prognose is dat de vergoeding van de ontwikkelaars het opslaan en verspreiden van de grond en de fiscale gevolgen dekt.

Door exogene factoren is er een vertraging in de uitvoering van een aantal projecten (zoals bij Dwarstocht) en blijft de toelevering van grond achter. Daardoor worden er geen inkomsten van de stortkosten ontvangen en worden geen werkzaamheden verricht ten behoeve van het verspreiden en bewaren van grond. Hierdoor blijven zowel de inkomsten als uitgaven achter bij de begroting. Dit geeft aan de batenkant een nadeel van € 400.000 en aan de lastenkant een voordeel van € 400.000. De prognose was dat de projecten medio 2023 gereed zouden zijn maar de uitvoering is een jaar vertraagd.

12. Groot onderhoud bovengronds

De begroting voor groot onderhoud en vervanging in de openbare ruimte is gebaseerd op een theoretische levensduur van kapitaalgoederen. Hierbij is sprake van een verwachting over de ontwikkelingen van de staat van kapitaalgoederen. De werkelijke staat van kapitaalgoederen, vastgesteld middels inspecties, kan om verschillende redenen afwijken van deze verwachte staat. Bij afwijkingen tussen de verwachte en de werkelijke staat loopt begroting en realisatie uiteen. Voor het groot onderhoud is een bedrag van ca € 8 mln. beschikbaar gesteld.

In 2021 wordt op het groot onderhoud bovengronds op de baten een voordeel van € 400.000 en op de lasten een nadeel van € 520.000 verwacht. Dit geeft per saldo een nadeel van € 120.000.

Voor € 365.000 wordt het voordeel op de baten veroorzaakt door de bijdrage van het Hoogheemraadschap Rijnland en de subsidie voor het project Ons blauwe goud. Dit is een samenwerking tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap Rijnland om de waterkwaliteit van de Zoetermeerse Plas te verhogen en te voldoen aan de Europese kaderrichtlijn Water (KRW) (zie zaaknummer: 0637654162). Hier tegenover staat voor hetzelfde bedrag een nadeel op de lasten. Verder wordt de afwijking op de baten veroorzaakt door een subsidie voor de intelligente verkeersregelininstallaties (iVRI's) ad € 35.000.

13. Intelligente verkeersregelininstallaties

De hogere lasten worden veroorzaakt door het plaatsen van de intelligente verkeersregelininstallaties voortvloeiend uit motie 1902-05 en de extra inzet van verkeersregelaars hierbij € 120.000.

14. Parkeren

In een groot deel van het centrum van Zoetermeer geldt betaald parkeren op het maaiveldniveau. De totale omvang van de parkeerinkomsten bedraagt normaal € 2,9 mln. Dit is inclusief de extra opbrengsten die waren opgenomen in ombuigen en vernieuwen, zijnde € 539.000. Zoals gemeld in TB2 2020 en de jaarrekening 2020 blijven als gevolg van de coronacrisis ook in 2021 de werkelijke inkomsten ver achter bij de begroting. Ook de opbrengst uit verhoogde parkeerinkomsten, door verruiming van betaald parkeertijden in het centrum en hogere parkeertarieven voor bezoekers, wordt niet gehaald. Er wordt in 2021 een nadelige afwijking van € 1,2 mln. verwacht. In TB1 is reeds € 700.000 gemeld.

Omdat de gevolgen van de dalende parkeerinkomsten door de COVID-19 crisis landelijk spelen heeft het rijk besloten om gemeenten hierin tegemoet te komen. De rijksuitkering is verantwoord in het overzicht OAD.

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Vervangingsinvestering tractiemiddelen afvalinzameling	5.274	<p>De eerste vervangende voertuigen zijn besteld. Oplevering vindt gefaseerd plaats.</p> <p>De voorbereiding voor de aanbesteding van huisvuilwagens duurt langer. De mogelijkheden om de huisvuilwagens in hybride uitvoering aan te schaffen zijn onderzocht. Hier uit blijkt dat er aanpassingen aan het gebouw (elektra voorzieningen) moeten plaatsvinden. Deze zijn essentieel voor het rijden met hybride voertuigen en worden voorbereid. De kosten van hybride voertuigen zijn ook hoger dan in de begroting is opgenomen. Dit is ook gemeld bij TB1 en hier volgt een apart raadsvoorstel voor.</p> <p>Door de vertraging wordt het budget voor de aanschaf van de voertuigen van € 5.939.000 in 2021 deels niet uitgegeven. De verwachting is dat er € 665.000 van dit krediet wordt uitgegeven, en er een voordeel is van € 5.274.000.</p>

		De hieruit voortvloeiende eenmalige lagere kosten voor rente en aflossing in 2022 worden betrokken bij het tarief afvalstoffenheffing 2022.
Voorziening afvalinzameling	593	Naast de kosten voor groot onderhoud van ondergrondse containers zou een deel van de voorziening gebruikt worden voor de invoering van het nieuwe afvalbeleidsplan. Door het referendum hierover in maart 2022 zijn er dit jaar geen invoeringskosten. Dit geeft een voordeel van € 593.000.
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	2.530	<p>De gemeente voert jaarlijks vervangingen van de openbare ruimte uit. Bij de totstandkoming van het programma wordt bepaald wat de meest efficiënte maatregel is om het kapitaalgoed in de gewenste staat te houden. In 2021 wordt op een beschikbaar gesteld budget van € 7,9 mln. een incidenteel voordeel van € 2,53 mln. verwacht. Deze afwijking wordt veroorzaakt doordat dit de maximale haalbare uitvoering in 2021 is door de grens aan personeelsbezetting (bij gemeente en aannemer), Flora/Fauna (broedende vogels), voorbereiding, vergunningen en levertijden materialen.</p> <p>Het voordeel van € 2,53 mln. is als volgt onderverdeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een voordeel van € 1,5 mln. op het investeringsbudget asfalt - een nadeel van € 0,3 mln. op het investeringsbudget Elementen verharding- vervanging - een voordeel van in totaal € 1 mln. op de investeringsbudgetten bruggen. Dit voordeel is onder te verdelen in een voordeel op de houten bruggen van € 2,7 mln. een nadeel op de stalen bruggen van € 0,16 mln. en een nadeel bij de betonnen bruggen van € 1,54 mln. <p>Het verschil in besteding tussen de budgetten voor houten, stalen en betonnen bruggen is ontstaan door een eerdere wijziging vanwege duurzaamheid- en veiligheidsoverwegingen, waarbij is gekozen om de houten bruggen te vervangen door betonnen en stalen bruggen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - een voordeel van € 0,33 mln. op de personeelskosten van de investeringen.